

VOOR EVEN ERGENS THUIS

Ook al heeft ze (nog) niet haar droomhuis, met 'leenwonen' verblijft journalist Caroline Buijs toch op de fijnste plekken. Soms in het huis van een ander, soms in het koffietentje om de hoek.

Als kind woonde ik in een doodnormaal rijtjeshuis, in een doodnormale straat, in een doodnormaal dorp, en droomde ik over een huis zoals de houten villa van Pippi Langkous. Weer iets later zat ik elke zaterdagavond samen met mijn zus klaar voor de serie *Dallas*: ik genoot niet alleen van de liefdesperikelen van Pam en Bobby, maar droomde vooral weg bij al die grote Amerikaanse huizen met zwembaden. Mijn eerste eigen plek was een piepklein studentenkamertje, een voormalige dienstbodewoning, met uitzicht op de tuinen van de Keizersgracht in Amsterdam. Daarna ging ik steeds een beetje groter wonen: het volgende huis was een 'halve woning' in de Jordaan, met voor het eerst een eigen keuken, toilet en douche. De douche moesten we er nog wel even zelf in bouwen: de oude mevrouw die er eerst woonde, ging nog naar het badhuis. Ze had trouwens vroeger op die halve etage met man en vijf kinderen gewoond – en dat kwam niet omdat ze van tiny houses hield, maar door armoede en de woningnood van na de oorlog.

HUISKAMERGEVOEL

En nu woon ik – met man en twee kinderen – nog steeds in de stad: in een weliswaar gezellig, maar niet al te groot huis. En hier is mijn wooncarrière een beetje gestokt: geen Dallas-villa met zwembad, geen Villa Kakelbont met houten veranda. Maar toch ben ik er gelukkig, omdat ik allerlei 'leenplekken' om me heen heb verzameld: ik heb ontdekt dat je een huis of tuin niet hoeft te bezitten om toch het gevoel te krijgen dat het een beetje van jou is. Als het 's zomers mooi

EEN LEENHUIS OF -TUIN GEEFT JE HET GEVOEL DAT HET EEN BEETJE VAN JOU IS

weer is en het gemis van een tuin zich opdringt, gooi ik een boek en een kleedje in mijn tas en fiets ik naar het nabijgelegen park, dat even mijn 'leentuin' wordt. Dit verhaal zit ik te tikken op mijn werkplek: een studio die ik deel met andere freelancers, dat is ook weer een 'huisje erbij'. De keuken in die studio is een soort verlengde woonkamer, met een warm kleed op de betonnen vloer, een schemerlamp in de hoek, schilderijtjes aan de muur en een grote turquoise geverfde tafel waar je aan kunt lunchen (maar waar ik ook weleens een avondje heb leren stempel snijden van een studiogenoot of een werkbespreking heb gehouden met een collega). Ook mijn eigen plek in die studio – het bureau waar ik aan schrijf – heeft dat 'thuisgevoel': de muur naast me hangt vol foto's, er staat een plantje op de hoek van mijn tafel en in de vensterbank >

EN DAN STAAT ER IN JE LEENHUIS EEN PIANO WAAROP JE JE EERSTE NOTEN LEERT SPELEN

pronkt mijn verzameling fat lava-vazen – er ontbreekt nog net een bank om een dutje op te doen. Soms, als het in de studio te druk is naar mijn zin, schrijf ik graag in een koffietentje om de hoek. Dat voelt dan een beetje als mijn ‘leenhuiskamer’: ik moet er altijd denken aan *Gilmore girls*, waar Lorelai en dochter Rory in hun ‘tweede huiskamer’ Luke’s Dinner zitten.

ZOALS IN BOLDERBUREN

De Britse filosoof Alain de Botton schrijft in zijn boek *De architectuur van het geluk* dat je een plek je ‘thuis’ kunt noemen zonder dat het van jou is: ‘Als plekken van een visie getuigen die overeenkomt met de onze en deze rechtvaardigt, verlenen we ze dan ook de eretitel ‘thuis’. Om dat predicaat te verdienen hoeft een thuis ons geen vast dak boven het hoofd te bieden of een plek om onze kleren op te bergen. Door een gebouw als thuis aan te duiden, erkennen we dat het in harmonie is met onze diepste zielenroerselen. Thuis kan bijvoorbeeld een luchthaven of een bibliotheek, een tuin of een wegrestaurant zijn.’

Voorals vakanties zijn uitermate geschikt voor leenwonen: verblijven in een ‘echt’ huis waarvan de bewoners op vakantie zijn. Het leuke hieraan is dat je even een kijkje neemt in iemand anders leven en dat je ideeën op

kunt doen voor je eigen huisinrichting. Dat je, als er een piano staat, via YouTube je eerste noten leert spelen of zomaar ineens een dakterras hebt of een hangmat in de tuin. En dat je op een plek bent die een ‘ziel’ heeft, doordat er wordt geleefd. Het leenhuis waar ik de dierbaarste herinneringen aan heb, is een huis waar ik als kind al van droomde: een Zweeds Pippi Langkous-achtig huis. Dat was beslist, om met Alain de Botton te spreken, in ‘harmonie met mijn diepste zielenroerselen’. Een goedgevulde boekenkast, een servieskast vol verschillende soorten vintage bordjes en kopjes, een houten veranda – zonder paard maar met mooi uitzicht, gebloemd behang tegen de muren en een typisch Zweedse haard. Als klap op de vuurpijl kwamen we erachter dat Astrid Lindgren *herself* er weleens had gelogeed, omdat de eigenaren bevriend met haar waren. En daarmee was het ook meteen het lievelingsleenhuis van mijn dochter, die ’s avonds na het voorlezen van *Ronja de roversdochter* verzuchtte: “Zou Astrid in dít bed hebben geslapen?” Het huis stond in een gehucht van drie huizen, net als in Lindgrens Bolderburen. Wat het >

Het Zweedse familiehuus uit het verhaal is van illustrator Marit Törnqvist: zij kwam hier als kind al met haar ouders, broer en zus.

DE VILLA STOND IN EEN SOCIALE BUURT, WAAR WIJ VOOR DRIE WEKEN IN WERDEN OPGENOMEN

verblijf die zomer extra leuk maakte, was dat de buurman ons in gebroken Engels uitlegde dat we net zo veel sla uit zijn moestuin mochten oogsten als we wilden. En toen we later met kerst opnieuw in het huis verbleven en het 's nachts als een dolle had gesneeuwd, kwam diezelfde buurman uit zichzelf met zijn sneeuwschuivertje de weg voor ons huis sneeuwvrij maken. Ook namen de eigenaren van het huis ons op kerstavond mee naar de plaatselijke nachtmis – een half uur lopen door een donker en sprookjesachtig sneeuwlandschap.

VREEMDEN ZIJN VRIENDEN

Precies vanwege dat sociale aspect is Joe Gebbia ooit met twee anderen Airbnb begonnen. In zijn TED Talk van vorig jaar vertelt hij over zijn eerste ervaring als gastheer en hoe die zijn perspectief volledig veranderde. Op de dag na zijn afstuderen aan de kunstacademie, hield hij een tuinverkoop in zijn achtertuin en dronk hij 's avonds een biertje met een man die 's middags een schilderij van hem had gekocht. De man maakte een roadtrip door Amerika en Joe bood hem die nacht een slaapplek op een luchtbed aan, aangezien de man daar nog niets voor had geregeld. 's Nachts lag Joe naar het plafond te staren, zich afvragend: waar ben ik in godsnaam

mee bezig? Er ligt een volslagen vreemde in mijn woonkamer te slapen, misschien is het wel een psychopaat. Hij werd opeens zo bang dat hij naar zijn slaapkamerdeur sloop om hem op slot te doen. Uiteindelijk bleek het geen psychopaat te zijn en Joe heeft nog steeds contact met de man: hij is nu leraar en Joe's schilderij hangt in zijn klaslokaal. Misschien, dacht Joe – en hier veranderde zijn perspectief – waren de mensen die in zijn jeugd het etiket 'vreemdeling' kregen, eigenlijk vrienden die hij nog moest leren kennen. En zo wende hij snel aan het idee om mensen bij hem te laten logeren. Uiteindelijk, na de nodige omwegen uiteraard, leidde dit tot de oprichting van Airbnb – waarbij alles draait om vertrouwen. Om dat voelbaar te maken, vraagt Joe tijdens zijn TED Talk aan elke toeschouwer om zijn of haar telefoon aan de persoon links van hem te overhandigen. "Dat heel kleine beetje paniek," zegt Joe, "is precies hoe je je voelt als je voor de eerste keer gasten krijgt. Want het enige wat meer privé is dan je telefoon, is je huis. Mensen zien niet alleen je berichtjes, ze zien je slaapkamer, je keuken en wc." Joe vraagt weer iets aan zijn toehoorders: "Hoe voelt het nou om in iemands telefoon te kunnen kijken?" De meeste mensen blijken zich verantwoordelijk te voelen. "En," zegt Joe, "zo voelen de meeste gasten zich als ze in je huis verblijven."

1. Caroline (tweede van rechts) met haar familie op het balkon van het Duitse leenhuis. 2. en 3. Details van de keuken uit het Zweedse 'Bolderburen'-huis. 4. Duitsland.

TEKST EN FOTOGRAFIE CAROLINE BUIJS

BUURTBARBECUE

Misschien komt het wel door mijn ouders dat ik leenwonen zo leuk vind. Lang voordat Airbnb bestond, huurden mijn ouders in 1976 al via een krantje op mijn vaders werk een huis in Duitsland. Het werd onze eerste vakantie in het buitenland. Omdat we geen auto hadden, reisden we met de trein en bus, en de eigenaar had geregeld dat zijn buurvrouw ons van de bus kwam halen. Dit schreef mijn moeder destijds in ons 'vakantiedagboekje': 'Frau Hesse kwam aanhollen om ons 'thuis' te brengen. Ze is erg aardig en liet ons meteen het hele huis zien. In één woord fantastisch! Het is gewoon een villa!' Aan deze vakantie heb ik, misschien juist wel door die persoonlijke benadering, heel veel herinneringen, ook al was ik pas zeven. De levendigste is de 'ontdekking' van The Beatles: op de slaapkamer die ik met mijn broer deelde, stond tussen onze bedden een tafeltje met een pick-up erop. De hele vakantie draaiden we daar van 's morgens vroeg tot 's avonds laat de 'rode dubbel-lp' van The Beatles.

De villa bleek in een heel sociale buurt te staan, waar wij vanzelfsprekend voor drie weken in werden opgenomen. In het begin was dat nog wat onwennig: op een avond kwamen we thuis van een dagje stad en zat de hele buurt in 'onze' tuin te barbecueën. Ons huis had nou eenmaal de grootste tuin en het was gebruikelijk dat die werd gebruikt voor dit soort gelegenheden. We werden uiteraard uitgenodigd om mee te eten, en later in de vakantie vroegen mijn ouders alle burens een avondje terug. Ik herinner me nog dat mijn moeder de volgende ochtend vertelde hoe bijzonder het voor haar was om met Duitse generatiegenoten over de oorlog te praten. Uit mijn moeders dagboekje: 'We dronken niet, zoals bij ons, eerst koffie, maar begonnen meteen met pils. We hebben veel gelachen en gepraat over de Duitsers: nu, en in het verleden. Ik weet zeker dat deze gesprekken ons weer een stapje dichterbij een betere wereld hebben gebracht.' ●